

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT

ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bouma, Zwolle; Dr K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr C. Lindelboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr D. Postma, Bursdorp (Zuid-Afrika); Dr J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijss, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; R. Visser, Arnhem; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielinga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:

Prof. Dr V. HEPP, Van Breestraat 11, Amsterdam.

Drukkers-uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.

Tel. No. 58 — Postrekening No. 38000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.

Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.

Advertentiën: 25 ct. p. regel — Losse nummers f0.15.

Tot nadere aankondiging is het adres van den Eindredacteur: DUITSCHE KAMPWEG 10, WOLFHEZEN.

INHOUD: Uit de Schrift: Recht en liefde (1 Joh. 3: 10b). — Kerkelijk Leven: Reformatie in de prediking. VI. In de Donanlanden: VIII. Een protest. — Opvoeding en Onderwijs: 3 Augustus 1878. — Perschoonw. — Kerk-nieuws. — Advertenties.

UIT DE SCHRIFT.

Recht en Liefde.

Een iegelijk, die de rechtvaardigheid niet doet, die is niet uit God, en als zijn broeder niet liefheeft. 1 Joh. 3: 10b.

Van recht en liefde is hier sprake; van recht dat zich in liefde voltrekt, en van liefde die het recht bemint.

Immers, de woorden „een iegelijk die de rechtvaardigheid niet doet,.... en die zijn broeder niet liefheeft”, moeten aldus worden opgevat, dat het liefhebben van den broeder het kort begrip is van het doen der rechtvaardigheid. Het woordje „en”, uit den zin „en die zijn broeder niet liefheeft”, bedoelt het voorafgaande nader te verklaren; de rechtvaardigheid doen heeft zijne hoofdsom en duidelijke openbaring in het liefhebben van den broeder.

Daarom is hier sprake van recht dat zich in liefde voltrekt, en van liefde die het recht bemint.

Recht en liefde, — hoe menigmaal heerscht er strijd tusschen die twee. Hoe dikwijls is de liefde oorzaak dat wij aan het recht te kort doen. Onders kunnen zich soms door de liefde voor huone kinderen laten weerhouden om hen naar recht de straf toe te dienen die zij behooren te ontvangen. En in den dagelijkschen omgang zijn wij gedurig geneigd, de fouten in degenen, die wij liefhebben zachter te beoordeelen, dan dezelfde fouten bij anderen. Voor het besef van velen ligt er eene tweespalt tusschen liefde en recht. Als Gods oordeelen op aarde gezien worden over de goddeloosheid der menschen, dan hoort men menigmaal de wereld zeggen: „Is dat nu een God van liefde?”.... Men schijnt het recht en de liefde, de liefde en het recht moeilijk met elkander te kunnen vereenigen.

Toch zijn ze in den Heere onzen God één. Van Hem, van Wien geschreven staat „God is Liefde”, wordt eveneens getuigd: „De Heer is recht in al Zijn weg en werk”. Dat wij die twee dikwijls zoo moeilijk met elkaar kunnen overeenbrengen, en zij herhaaldelijk als twee kruisende lijnen zich aan ons voordoen, — dat ligt aan ons, aan de verwoesting van het beeld Gods in ons. Want liefde en recht zijn trekken van het Godsbeeld. Eenmaal lagen die lijnen bij ons in de schoonste harmonie. Maar ze werden geschonden, vervroongen, uitgewischt. En naar die geschonden en vervroongen lijnen beoordeelen wij nu den Heere onzen God. En dan komen wij tot de slotsom, dat liefde en recht bij Hem in verwarring liggen, en bij ons in zuiverheid.

Als evenwel door herscheppende genade het Godsbeeld in ons weer aanvankelijk opgericht en bij den voortdurend hersteld wordt, dan ontvangen wij daarin de gave om de heerlijke harmonie van liefde en recht bij onzen God weer te gaan opmerken.

En voor zoover wij in dit onvolkomen aardsche leven die overeenstemming nog niet ten volle zien, willen wij haar ootmoedig gelsóven. Wij willen dan ook hiervan het woord aannemen: „Wat ik doe, weet gij nu niet; maar gij zult het na dezen verstaan”. En het wonder is dan, dat Gods kind het recht gaat liefhebben. Dat recht Gods moge hem veroordeelen — toch heeft hij het lief. Hij heeft de schoonheid van dat recht gezien, en begeert er niets van af te dingen; en hij krijgt er tegelijk oeg voor, dat het liefde, enkel liefde was, waardoor de Heere hem dat recht bekend maakte en van dat veroordeelende recht hem overtuigde. Dan wil hij in geen anderen weg gered

worden, dan in den weg van recht; maar zijn blik wordt dan tegelijk gericht naar de liefde, de groote zondarsliefde Gods. En, — aanbiddelijk wonder — straks vindt hij de oplossing, de zalige oplossing op Golgotha, waar liefde en recht zich met elkaar verbinden. Aan het kruis van Christus zien wij het hoogste recht en de hoogste liefde zich aan elkander paren tot redding des menschen.

De Christen zie dan toe, dat hij het beeld zijns Gods vertoone.

Ook in die twee, — liefde en recht. Die twee, — dat woord ontglipte onze pen. Ach, dat we er eene streep door konden geven, en dit in steed daarvan schrijven: dit ééne, — liefdesrecht.

Dan, — zóóver zijn we nog niet. We zullen wel eenmaal zoover komen.

In het Rijk der heerlijkheid zal het beeld Gods volkomen hersteld zijn; daar zal geen ander recht zijn dan dat zich in liefde voltrekt, en geen andere liefde dan die het recht bemint en handhaaft.

Toone de gemeente, toone elk Christen dan reeds in dit leven de beginselen van die heerlijkheid. Er zijn er, die om recht roepen; vóór alles om recht. In kerkelijke, in wereldlijke zaken; in den omgang met anderen; in conflict met hunne naasten: — recht!

Zij hebben gelijk; ook al daalt mijne stem, als ik dit in mijzelf zeg.

Zou het evenwel niet goed zijn, indien zij nu en dan bedachten, hoe eenzijdig de mensch van zichzelf is; dat hij door al maar op het recht te turen, vaak de liefde voorbij ziet. Wie in het recht de liefde verzaakt, houdt slechts eene caricatuur van het recht over.

Recht zonder liefde is geen recht meer.

Er zijn er aan den anderen kant, die immer de liefde voorstaan. De liefde namelijk, zooals zij deze zich langzamerhand hebben aangewend te zien; als toegeliefelijkheid, verdrangzaamheid, liefelijke verbroedering.

Het is schoon, wat zij begeeren.

Laten zij zich evenwel herinneren, dat eene liefde die het recht kronkt, haar edelsten karaktertrek verloochent; en deze krenking zal zich straks wreken in nog ernstiger geschil dan men poegde te bezweren. Ook hier geldt, dat liefde zonder recht geene liefde meer is.

Trachten wij dan deze twee — liefde en recht, recht en liefde — met elkaar te verbinden.

Dan zullen we bemerken, hoe moeilijk deze verbinding is.

Maar dat zal ons nederigheid leeren.

En de vrucht van deze nederigheid zal al aanstands zijn, dat wij wat minder luid onze stem verheffen.

En wij zullen behoeftiger Golgotha beklimmen, om daar aan Jezus de schoone harmonie te zien tusschen recht en liefde, en van Hem wijsheid en kracht te ontvangen om in ons leven deze trekken van het beeld Gods te vertoonen.

V. A.

KERKELIJK LEVEN.

Reformatie in de prediking.

VI.

Het resultaat van onze enquête. IV.

Als een bewijs, hoe de deelnemers aan onze enquête zich hebben bejverd hun oordeel ten beste te geven over de prediking in het algemeen, kan wel dienen, dat meer dan één zijn opinie grondt niet op wat hij van zijn eigen predikanten en van hen, die vacaturebeurten vervullen hoort, maar ook op de preeken, die in „Menigerlei Genade” verschijnen.

Natuurlijk loopen die meningen nog slechts uiteen.

De geestelijke „ligging” van onze korrespondenten heeft daar grooten invloed op.

De een acht, dat het met de tekstverklaring wel in orde is, de ander wenscht juist meer tekstverklaring.

Dit is slechts één voorbeeld. Met die verschillen behoort bij het beoordeelen der enquête rekening te worden gehouden.

Merkwaardig echter mag het heeten, dat zij, die zoover van elkander schijnen af te staan in hun wenschen, tenslotte soms toch één en hetzelfde punt aanwijzen, waarop naar hun inzicht reformatie het meest noodzakelijk is.

Wij laten hier thans een deel van een brief volgen, welke enkele klachten bevat, die door zeer veel korrespondenten worden geuit.

De schrijver is bang om onbillijke kritiek te oefenen, zoo zegt hij in het begin. En dan gaat hij verder: „Het wil mij voorkomen, dat door de meeste onzer predikanten de behoefte aan reformatie in de prediking wel wordt gevoeld. Men bemerkt althans in den laatsten tijd almeer een poging om de prediking te doen aansluiten bij het leven van onzen tijd en het licht van Gods Woord te doen schijnen over de vraagstukken van het hedendaagsche leven. En toch, er is iets, men voelt iets, dat niet zoo gemakkelijk uit te spreken is. 't Is alsof de prediking niet zoo'n beslag op ons legt, vooral niet op de jongeren onder ons”.

De laatste zinsnede lieten wij spatieeren. Het is een klacht, welke wij bij onze enquête herhaaldelijk ontmoeten.

Ook deze korrespondent zoekt de oorzaak daarvan evenzeer bij de hoorders.

Doch wij willen hem nu verder onafgebroken het woord gunnen.

Nu moet de prediking allereerst zijn: opening van het Woord, maar toch ook bediening, toediening daarvan.

En als het Woord recht geopend wordt, dan spreekt het tot de ziel. Sommigen verstaan nitnemend de heilige kunst het Woord zoo te verklaren, dat het levens toegepast wordt. Anders brengen veel tijd zoek met aanwijzen van tekstverband, beschrijving en verklaring van voorwerpen, verschil in verklaringen enz. enz., om eindelijk tot de hoofdgedachte van den tekst te komen, waarvan niet veel gezegd kan worden, want de tijd is bijna om. En ik meen, dat dit laatste heel veel voorkomt.

Dan is het, alsof er geen geest en geen vuur in de predikers woont. Alsof er geen drang is zielen te winnen en op te leiden voor Gods Koninkrijk.

Zijn dan al die hoorders niet evenzoo vele zielen, die voor de eeuwigheid zijn geschapen en die hier, in den tijd, de beginselen der eeuwige vreugde in hun hart moeten gevoelen, zullen zij in die eeuwige vreugde smaken?

En wordt in verband hiermede niet al te veel met algemeenheden geschermd?

Mer hoort dan zeggen: Gij moet uzelf als zondaar voor God leeren kennen; tot Jezus vluchten met uw schuld achter Hem schuilen; in Zijn werk rusten!

Maar waarin dat bestaat, en hoe de ziel met deze dingen werkzaam kan en moet zijn, daar hoort men o zoo weinig van.

Ik zou kunnen zeggen, dat het zielkundig element in de prediking veel gemist wordt, als gevolg waarvan de prediking oppervlakkig dreigt te worden.

En moet vooral in onze dagen daartegen niet worden gewaakt, ook in de gemeente van Christus?

Oppervlakkigheid is toch zeker een der ernstigste kwalen van onzen tijd, dank zij de snelheid waarin de indrukken elkander opvolgen, de eene genieting de andere overtreft, de eene prestatie die andere in de schaduw stelt. Denk aan de film, de radio, het luchtverkeer.

Is het gevaar dan niet groot, dat ook de prediking des Woords onze ziel maar oppervlakkig beroert of geheel voorbijzweeft?

Daarom is het dringend noodzakelijk, dat de prediking ons telkens opnieuw plaatst voor den volen ernst van ons leven om daarin welbewust het leven des geloofs deelachtig te zijn; om deel te hebben aan het grootste Wonder, oot in de wereld ongeschonwd, hetwelk een geluk en zaligheid ons beradt, reeds in dit leven, overvloedig al wat de wereld ons bieden kan.

Dit predikende, moet de prediker niet erbij staan, alsof hij maar iets heel gewoons heeft te verkondigen.